

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3 18 73 87
Telefax 070 - 3 18 79 51

Aan:

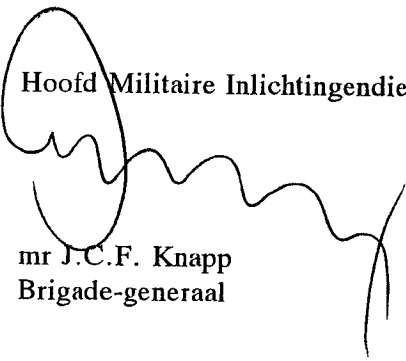
Zie verzendlijst

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
		DIS/95/12.13.4/1794	27 juli 1995

Onderwerp: Joegoslavië: recente ontwikkelingen
(nr 35/95)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr J.C.F. Knapp
Brigade-generaal

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 3 18 69 67

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. DIS/95/12.13.4/1794 d.d. 27 juli 1995

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. ██████████

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

IMS/INT DIV, t.a.v. kol ██████████ d.t.v. HPMV

INTERN:

HMID
HACIV t.a.v. BCI
HAI
HMA
CIC
Archief

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 3 18 6962

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

MINISTERIE VAN DEFENSIE

MILITAIRE INLICHTINGDIENST/CO

Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE
35/95

(Afgesloten 270800B JUL 1995)

Conclusie/vooruitzicht

De SG van de VN heeft zijn (aan Akashi gedelegeerde) bevoegdheid tot het indienen van een aanvraag om luchtsteun bij de NAVO overgedragen aan de C-UNPF Janvier en C-UNPROFOR Smith, behoudens als het gaat om grootscheepse luchtaanvallen.

Zoals verwacht heeft de Amerikaanse Senaat voor het voorstel van de Republieken gestemd, inhoudende dat de VS zich niet langer zullen conformeren aan het in september 1991 tegen voormalig JOEGOSLAVIE door de VN ingestelde wapenembargo. Echter, gezien de tijd die is gemoed met een en ander is het nauwelijks waarschijnlijk dat de wet van kracht wordt voor het aflopen van het mandaat op 30 november a.s..

MALEISIE heeft aangedrongen op het leveren van wapens aan de Bosnische regering en is van plan zijn eigen contingent zwaarder te gaan bewapenen. Ook JORDANIE, EGYPTE en TURKIJE zouden deze zienswijze delen, drie landen die eveneens deel uit maken van de UNPF.

Na de val van ZEPA lijkt de strijd zich te concentreren in de BIHAC-enclave. Hier hebben de SVK (Krajina Serviërs) en Abdic-getrouwen inmiddels aanzienlijke terreinwinst geboekt ten koste van 5(ABiH)Corps. Opmerkelijk is dat de 'safe-area' tijdens deze operatie vooralsnog gespaard blijft. Verdere acties in BOSNIE zullen in eerste instantie afhangen van de besluiten van de VN-Veiligheidsraad, die het risico van voortzetting van hun acties voor de Bosnische Serviërs zullen bepalen. Bij een negatief onderhandelingsresultaat inzake demilitarisering en een gecalculeerd beperkt risico zal het offensief tegen zowel GORAZDE als BIHAC evenwel kunnen worden voortgezet.

Procedure luchtaanvallen

Nadat de lidstaten van de NAVO het eens zijn geworden over een nieuwe procedure in het geval een aanvraag voor luchtsteun wordt ingediend, blijft de vraag of, in weerwil van hetgeen werd verklaard, "lopende" luchtoperaties inderdaad zullen worden voltooid, indien de situatie op de grond eigenlijk stopzetting verlangt, bijvoorbeeld in het geval van gijzelaars. Het palet aan doelen omvat in eerste instantie Bosnisch-Servische (VRS) tanks en artillerie, gevolgd door troepenconcentraties en uiteindelijk ook doelen niet in de onmiddellijke omgeving van een

[REDACTED]

luchtwapen tegen doelen, die niet direct kunnen worden gerelateerd aan een bedreiging van UNPROFOR, binnen het mandaat valt. Inmiddels heeft de SG van de VN Boutros Ghali zijn (aan Akashi gedelegeerde) bevoegdheid tot het indienen van een aanvraag om luchtsteun bij de NAVO overgedragen aan de C-UNPF Janvier en C-UNPROFOR Smith, behoudens als het gaat om grootscheepse luchtaanvallen. De SG-VN heeft deze vraag dus niet aan de Veiligheidsraad voorgelegd, zodat de RUSSISCHE FEDERATIE geen kans kreeg haar veto uit te spreken. Ondertussen heeft een vergadering van vertegenwoordigers van de contactgroep, woensdagavond in LONDEN, weinig meer opgeleverd dan de hernieuwde uitspraak dat de crisis snel en aan de onderhandelingstafel moet worden opgelost.

VS/BOSNIE-HERZEGOWINA

Zoals verwacht heeft de Amerikaanse Senaat voor het voorstel van de Republieken gestemd, inhoudende dat de VS zich niet langer zullen conformeren aan het in september 1991 tegen voormalig JOEGOSLAVIE door de VN ingestelde wapenembargo. Zoals bekend houdt het voorstel in dat zodra UNPROFOR zich uit BOSNIE heeft teruggetrokken, of nadat de Bosnische regering zulks heeft verzocht, de VS wapens zouden kunnen gaan leveren aan de ABiH. Deze laatste mogelijkheid legt als het ware een bom onder de aanwezigheid van de VN in BOSNIE-HERZEGOWINA, daar met name FRANKRIJK en het VK hebben aangekondigd hun troepen terug te trekken indien de VS zich niet langer zouden houden aan het wapenembargo. Gezien de stemverhouding (meer dan tweederde voor) zal een reeds aangekondigd presidentieel veto kunnen worden weggestemd (de verwachting is dat zulks ook in het Huis van Afgevaardigden zeker tot de mogelijkheden behoort). Clinton zou daarna in ieder geval nog tien dagen kunnen wachten met het tekenen van het wetsvoorstel en/of gebruik kunnen maken van de wet die wetten gedurende een periode van dertig dagen kan blokkeren om redenen van staatsveiligheid. Ook zou de president de wet aan het hooggerechtshof kunnen voorleggen om hem aan de grondwet te laten toetsen. Dit lijkt echter slechts een theoretische mogelijkheid. Ook zou de president de mogelijkheid worden geboden de VN te bewegen een soortgelijke stap te nemen, voordat de wet van kracht wordt. Gezien de tijd die is gemoeid met een en ander is het nauwelijks waarschijnlijk dat de wet van kracht wordt voor het aflopen van het mandaat op 30 november a.s.. Tegen die tijd is het overigens nog maar de vraag of het mandaat zal worden verlengd, gezien de huidige ontwikkelingen. Indien dit inderdaad niet zou gebeuren en UNPROFOR zou moeten worden teruggetrokken is echter een directe Amerikaanse betrokkenheid met grondtroepen onvermijdelijk, gezien de toegezegde steun bij de evacuatie van UNPROFOR.

Islamitische landen/BOSNIE-HERZEGOWINA

Tijdens de vergadering van de 'contactgroep' van de OIC (Organization of the Islamic Conference), afgelopen vrijdag in GENEVE, heeft met name MALEISIE aangedrongen op het leveren van wapens aan de Bosnische regering. Ook is het land van plan zijn eigen contingent (> 1.500 man) zwaarder te gaan bewapenen. Ook JORDANIE, EGYPTE en TURKIJE zouden deze zienswijze delen, drie landen die eveneens deel uit maken van de UNPF. De gebeurtenissen van de afgelopen weken zorgen voor een verhoogde druk op de gematigde regeringen in het Midden-Oosten iets te ondernemen tot steun aan hun 'moslim-broeders' in BOSNIE.

Bomaanslag PARIJS

Volstrekt onduidelijk is vooralsnog in welke hoek het brein achter de bomaanslag op de Parijse metro moet worden gezocht. Speculaties dat Bosnische Serviërs achter de aanslag zouden zitten ontberen nog elke grond. Het lijkt dan ook niet verstandig op dit moment op welke wijze dan ook te anticiperen op de uitslag van het onderzoek door de Franse justitie.

~~_____*~~

SA-10 bij de VRS ?

Recente beelden getoond op de Duitse televisie suggereerden de aanwezigheid van het SA-10 luchtverdedigingssysteem bij de VRS. Nadere analyses van de beelden hebben aangetoond dat hier sprake moet zijn van Servische misleiding. Dit waarschijnlijk in een poging de Duitse publieke opinie te beïnvloeden i.v.m. de Duitse deelname aan de missie in BOSNIE. Wellicht houdt e.e.a. ook verband met de SA-10 onderdelen op de parade te ZAGREB eind mei, waar overigens ook slechts een onderdeel van het SA-10 systeem werd getoond. De getoonde componenten behoorden tot de SA-10A (en niet de SA-10B exportversie) en betroffen dan ook nog eens sub-systemen. Ook zou de introductie van een dergelijk systeem gepaard moeten gaan met opleidingsactiviteiten, waarbij herhaaldelijk radar-emissies zouden moeten zijn vastgesteld. Concluderend kan worden gesteld dat zich op dit moment naar alle waarschijnlijkheid geen SA-10 systemen in vml. JOEGOSLAVIE bevinden.

Ontwikkelingen in BOSNIE

Hoewel aangekondigd, heeft het bezoek dat de MinBuZa van de RF Kozyrev aan PALE zou brengen voor zover bekend niet plaatsgevonden. Wellicht vond hij het toch onverstandig het politieke isolement waarin Karadzic c.s. zich (nog) bevinden op dit moment te doorbreken. Wel zouden enkele Bosnische Serviërs in BELGRADO met Kozyrev hebben gesproken, waarbij zij zouden hebben toegezegd GORAZDE voorlopig niet aan te vallen.

Na de val van ZEPA lijkt de strijd zich te concentreren in de BIHAC-enclave. Hier hebben de SVK (Krajina Serviërs) en Abdic-getrouwen inmiddels aanzienlijke terreinwinst geboekt ten koste van 5(ABiH)Corps. Er is een stroom vluchtelingen op gang gekomen, in eerste instantie richting de 'safe-area' BIHAC-stad, die met 90 km² echter slechts 6% van de BIHAC-enclave (1.500 km²) uitmaakt en waar reeds grote tekorten heersen. De ABiH beheerst thans nog slechts ongeveer de helft van de enclave. Opmerkelijk is dat de 'safe-area' tijdens deze operatie vooralsnog gespaard blijft, ook de in het zuiden van de 'safe-area' op de hoogte DEBELJACA aanwezige VRS voert geen offensieve acties uit. Naar verwachting zal de combinatie VRS/SVK/Abdic trachten een omsingeling als van GORAZDE te realiseren, om te kunnen onderhandelen over demilitarisering. Verdere acties zullen in eerste instantie afhangen van de besluiten van de VN-Veiligheidsraad, die het risico van voortzetting van hun acties voor de Bosnische Serviërs zullen bepalen. Bij een negatief resultaat inzake demilitarisering en een gecalculeerd beperkt risico zal het offensief tegen zowel GORAZDE als BIHAC evenwel kunnen worden voortgezet.